

บรรณาธิการแถลง

วารสารฉบับนี้เป็นฉบับที่ 2 ของปี พ.ศ. 2563 มีเรื่องที่น่าสนใจหลายเรื่องประกอบด้วย บทบรรณาธิการ เรื่อง **Significance of determining ABO antibody titers in transfusion and transplantation** โดย ศาสตราจารย์พิเศษ พลตรีหญิง ดร. อ้อยทิพย์ ณ ถลาง จากบัณฑิตศึกษา คณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

สำหรับนิพนธ์ต้นฉบับมี 4 เรื่อง เรื่องแรก คือ เรื่อง **การเตรียมเซลล์เม็ดเลือดแดงสำหรับตรวจหมู่โลหิตด้วยเครื่องตรวจวิเคราะห์หมู่โลหิตอัตโนมัติ Qwalys 3** โดย คุณวชิราภรณ์ ยนต์วิเศษ และคณะ จากภาคบริการโลหิตแห่งชาติที่ 8 จังหวัดนครสวรรค์ สภาอากาศไทย ได้ศึกษาวิธีการเตรียมเซลล์เม็ดเลือดแดงใช้้องแทนการสั่งซื้อจากต่างประเทศ เป็นการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าหากมีการขาดแคลน เรื่องที่สอง คือ เรื่อง **การประเมินคุณภาพของ Pooled leukocyte poor platelet concentrates ที่เตรียมด้วยพลาสมาผสมกับ platelet additive solution (PAS-C) ในสัดส่วนที่แตกต่างกัน** โดย คุณพิจิตรา บุญกลิ่น และคุณสุพิชญวรรณ กิติทรัพย์กาญจนา จากศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภาอากาศไทย เป็นการศึกษาหาลักษณะของ PAS-C ต่อพลาสมา เพื่อให้ได้ LPPC ที่มีคุณภาพดีเป็นประโยชน์ต่อผู้ป่วย ลดการเกิด allergic reaction และทำให้ได้พลาสมาเพิ่มขึ้นสามารถให้ผู้ป่วย รวมทั้งการนำไปทำ plasma fractionation เรื่องที่สาม คือ เรื่อง **การศึกษาเปรียบเทียบการตรวจหาความแรงของ ABO antibodies ด้วยวิธีหลอดทดลองมาตรฐานและเครื่องตรวจวิเคราะห์อัตโนมัติด้วยวิธี column agglutination technique** โดย คุณสุนิสา อ้นบันส์ และคณะ จากฝ่ายธนาคารเลือด โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภาอากาศไทย ซึ่งเรื่องนี้ได้รับความอนุเคราะห์แปลบทความเป็นภาษาอังกฤษจากศาสตราจารย์เกียรติคุณ แพทย์หญิงพิมล เชี่ยวศิลป์ ผู้จัดการระบบคุณภาพ ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภาอากาศไทย การหาความแรงดังกล่าว มีความสำคัญมากในหลายกรณี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการปลูกถ่ายไตข้ามหมู่เลือด และเรื่องที่สุด คือ เรื่อง **อาการหน้ามืดเป็นลมในผู้บริจาคเลือดและผลต่อการกลับมาบริจาค**

เลือดซ้ำ โดย คุณอำพร วงศ์ภัทรนนท์ จากภาควิชาเวชศาสตร์การธนาคารเลือด คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นเรื่องการใช้ระบบเฝาระวังผู้บริจาคเลือดทำให้พบอาการผิดปกติได้เร็ว สามารถให้การดูแลได้อย่างทันที ซึ่งมีผลกระทบต่อการกลับมาบริจาคเลือดซ้ำ

นอกจากนี้มีรายงานผู้ป่วย เรื่อง **Anti-Le^a IgG in a pregnant woman** โดย คุณกัญญาพร สุขสะอาด และคณะ จากภาควิชาเวชศาสตร์การธนาคารเลือด คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งเป็นรายงานแรกที่พบ ant-Le^a ชนิด IgG ในหญิงตั้งครรภ์ โดยที่ส่วนใหญ่มักเป็นชนิด IgM จึงอาจมีความสำคัญทางคลินิกได้ สำหรับย่อวารสาร คือ เรื่อง **It's time to phase out "serologic weak D phenotype" and resolve D types with RHD genotyping including weak D type 4** โดย

ดร.ใจรัก ทองบุศย์ จากศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภาอากาศไทย ซึ่งการทำ RHD genotyping จะมีผลทำให้ลดการจัดการ การให้เลือด Rh negative รวมทั้งการให้ RhIG แก่ผู้ป่วยโดยไม่จำเป็น

ท้ายนี้คณะบรรณาธิการขอขอบคุณ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ แพทย์หญิงพิมล เชี่ยวศิลป์ ที่ได้ให้ความกรุณาแปลบทความเป็นภาษาอังกฤษ เพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพวารสารให้เข้าสู่มาตรฐานสากล และทำให้ผู้อ่านได้มีโอกาสอ่านบทความทั้งสองภาษาในเวลาเดียวกัน

คณะผู้จัดทำวารสารหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผู้อ่านทุกท่านจะได้รับความรู้และประโยชน์จากบทความต่างๆ ในวารสารฉบับนี้ และสามารถนำไปใช้ในงานบริการโลหิต หากท่านมีบทความหรือเรื่องที่น่าสนใจขอเชิญส่งบทความภาษาอังกฤษหรือภาษาไทย มาได้ที่ e-mail: nbcjournal@gmail.com เพื่อประโยชน์ต่องานบริการโลหิตและผู้ป่วยต่อไป

ศศิธร เพชรจันท

บรรณาธิการ

บรรณาธิการแถลง

วารสารโลหิตวิทยาและเวชศาสตร์บริการโลหิตฉบับนี้ เป็นฉบับที่ 2 ปี 2563 ซึ่งเป็นฉบับสุดท้ายของคณะบรรณาธิการของสมาคมโลหิตฯ และคณะอนุกรรมการฝ่ายวารสาร วาระที่ 20 พ.ศ. 2561-2563 ในฉบับนี้เราได้รับความอนุเคราะห์ บพบรรณาธิการเรื่อง **ธาลัสซีเมียและโควิด-19 (Thalassemia and COVID-19)** โดย อ. พญ.จิตติมา ศิริจิระชัย ได้กล่าวถึง รายงานการติดเชื้อโควิด-19 ในผู้ป่วยโรคธาลัสซีเมียจากอิตาลี มีจำนวนผู้ป่วยโรคธาลัสซีเมียทั้งหมด 11 รายที่มีการติดเชื้อ COVID-19 10 ราย เป็นกลุ่มที่ต้องได้รับเลือดสม่ำเสมอ (TDT) เป็นผู้ป่วยที่ตัดม้าม 8 ราย ผู้ป่วย 3 รายที่มีการติดเชื้อโดยไม่แสดงอาการทางระบบทางเดินหายใจ มีผู้ป่วย 6 รายที่ต้องนอนรักษาตัวในโรงพยาบาล อย่างไรก็ตามไม่มีผู้ป่วยที่มีภาวะหายใจล้มเหลว ผู้ป่วยส่วนใหญ่ไม่ได้รับเลือดมากขึ้นกว่าปกติ ผู้นิพนธ์ให้ข้อแนะนำดังนี้ การดูแลผู้ป่วยธาลัสซีเมียในช่วงที่มีการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ที่สำคัญที่สุดคือการป้องกันการติดเชื้อ ผู้ป่วยควรได้รับคำแนะนำถึงการป้องกันตัวเองอย่างเคร่งครัด ในฉบับนี้มีนิพนธ์ต้นฉบับที่น่าสนใจ 3 เรื่อง เรื่องเกี่ยวกับโรคธาลัสซีเมีย 2 เรื่อง เรื่องแรกได้แก่เรื่อง

Outcomes from adjusting the diagnostic criterion for beta-thalassemia carrier status using hemoglobin A₂ level more than 3.5% from a beta-thalassemia prenatal control program in lower northern Thailand โดย พญ. สวิชญาพร เจริญนิ่ม และคณะ การวิจัยนี้ศึกษาคู่สามีภรรยาที่ส่งตรวจเพื่อกำหนดความเสี่ยงของ beta-thalassemia ทั้งสิ้น 7,110 คู่ พบผู้ที่เป็นพาหะของ beta-thalassemia ที่มีสัดส่วนของของ Hb A₂ อยู่ในช่วงร้อยละ 3.6-3.9 จำนวน 41 ราย ตรวจพบ beta-globin mutation 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.1 การปรับเกณฑ์การวินิจฉัยดังกล่าวทำให้มีคู่เสี่ยงของ beta-thalassemia เพิ่มขึ้น 26 คู่ จากเดิม 262 คู่ คิดเป็นภาระงานที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.9 ยืนยันการวินิจฉัยคู่เสี่ยงจากการพบ beta-globin mutation จำนวน 4 คู่ คิดเป็นคู่เสี่ยงจริงที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.5 ภาระงานที่เกิดจากผลบวกลวงที่เพิ่มขึ้นจากการปรับเกณฑ์วินิจฉัยดังกล่าวไม่มากนักเมื่อเทียบกับจำนวนคู่เสี่ยง beta-thalassemia ที่ตรวจพบทั้งหมด โดยพบคู่เสี่ยงจริงเพิ่มขึ้น จึงนับเป็นการลงทุนที่คุ้มค่า นิพนธ์ต้นฉบับเรื่องที่สอง **Correlation of hematologic parameters and molecular characterization of thalassemia: Phramongkutklo**

Hospital Experiences โดย พญ. ปุณยอนุช จินดาธรรมานุสาร และคณะ โดยเป็นการศึกษาถึงความชุกของโรคโลหิตจางธาลัสซีเมียและความสัมพันธ์ระหว่างพารามิเตอร์ทางโลหิตวิทยา รวมถึงการตรวจแยกชนิดของฮีโมโกลบิน และลักษณะทางอณูพันธุศาสตร์ทั้งยีนแอลฟาและเบต้าโกลบินในผู้ป่วยจำนวน 400 ราย พบฮีโมโกลบินในรูปแบบ A₂A 229 ราย คิดเป็นร้อยละ 57.3 การขาดหายไปของแอลฟาโกลบินชนิดที่ 1 พบในผู้ป่วย 27 ราย (ร้อยละ 6.8) และพบการขาดหายไปของแอลฟาโกลบินชนิดที่ 2 พบในผู้ป่วย 37 ราย (ร้อยละ 9.3) ผู้ป่วยจำนวน 12 ราย (ร้อยละ 3) ที่ตรวจแยกชนิดของฮีโมโกลบิน ฮีโมโกลบินในรูปแบบ A₂A แต่มีปริมาณฮีโมโกลบินชนิด A₂ มากกว่าร้อยละ 3.5 ได้ศึกษาถึงการกลายพันธุ์ของเบต้าโกลบินยีน พบการกลายพันธุ์ที่ตำแหน่ง codon 41/42 (ร้อยละ 1.5) codon 17 (ร้อยละ 0.8) nt-28 (ร้อยละ 0.5) และ IVSI-I ร่วมกับ heterozygous alpha-thal 1 deletion ชนิด SEA type (ร้อยละ 0.3) พบพาหะธาลัสซีเมียชนิดฮีโมโกลบินอี 127 ราย (ร้อยละ 31.8) และผู้ป่วยชนิด homozygous Hb E อีกจำนวน 20 ราย (ร้อยละ 5) การศึกษาที่พบความชุกของพาหะและผู้ป่วยโรคโลหิตจางธาลัสซีเมียมากถึงร้อยละ 62 นิพนธ์ต้นฉบับเรื่องที่สาม **The hematological parameters assessment of migrant workers from Lao PDR, Cambodia and Myanmar** โดย กาญจนา โถมนาคาร และคณะ ได้ประเมินภาวะโลหิตจางในแรงงานต่างด้าว 3 ประเทศคือ ลาว กัมพูชา และพม่าที่ทำงานในจังหวัดขอนแก่น 499 ราย พบว่ามีความผิดปกติที่มีภาวะโลหิตจาง 39 รายคิดเป็นร้อยละ 7.8 ค่าเฉลี่ยของ Hb เท่ากับ 10.7 ± 1.04 g/dL ในส่วนของค่าเม็ดเลือดขาว และเกล็ดเลือด มีค่าอยู่ในเกณฑ์ปกติ ส่วนของค่า MCV, MCH และ MCHC มีค่าต่ำกว่าเกณฑ์ปกติเล็กน้อย การศึกษาครั้งนี้ช่วยบ่งชี้ภาวะโลหิตจางในแรงงานต่างด้าวและข้อมูลสามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการทางสุขภาพในแรงงานต่างด้าวต่อไป

นอกจากนิพนธ์ต้นฉบับยังมีบทความพิเศษเกี่ยวกับ **Hematologic issues in COVID-19** โดย พญ. ดารินทร์ ซอโสติกุล ซึ่งเป็นบทความที่น่าสนใจมากในบทความนี้ได้บรรยายถึงภาวะการเกิดลิ่มเลือดอุดตัน ในผู้ป่วยที่ติดเชื้อ โควิด-19 เช่น deep vein thrombosis, disseminated intravascular coagulation; DIC ได้กล่าวถึงอุบัติการณ์เกิด กลไกการเกิด รวมถึงการรักษา

ล้มเลือดอุดตัน บทความพื้หน้าวิชาในฉบับนี้ เรื่อง **Pre-operative management of periodontal procedures for bleeding disorders** โดย นพ. ภูมิินทร์ ฉวีพิศาล เป็นบทความที่ดีในการดูแลผู้ป่วยที่มีปัญหาเลือดออกง่ายที่ต้องไปทำหัตถการทางทันตกรรม ในฉบับนี้มีรายงานผู้ป่วยที่น่าสนใจสองราย ได้แก่ **A pregnant woman with hypereosinophilia and a neuroendocrine tumor** โดย พญ.ธีรินทร์ ลาน้ำเที่ยง และคณะ รายงานผู้ป่วยอีกฉบับเป็นรายงานผู้ป่วยเด็ก เรื่อง **โรคมะเร็งต่อมหน้าเหลืองซอดจ์-**

กินที่มาด้วยกลุ่มอาการเนโฟรติกและนิ้วขี้ม โดย นพ. ภูมิินทร์ ฉวีพิศาล และคณะ

คณะอนุกรรมการวารสารฯ หวังว่าสมาชิกสมาคมโลหิตวิทยา และผู้สนใจทุกท่าน จะได้ประโยชน์จากวารสารฉบับนี้

จันทร์ภาภา ศรีสวัสดิ์

บรรณาธิการ

